

Specialeansøgning til Sundhedsstyrelsens specialeplan

Speciale: Klinisk immunologi

Region/privat udbyder: Region Midtjylland

Dato: 13. januar 2016

Der henvises til Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav”, som er tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside for yderligere oplysninger.

1 Indholdsfortegnelse

1	Indholdsfortegnelse	2
2	Generelle overvejelser i forhold til specialet	3
2.1	Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger	3
2.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet	4
2.3	Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler	4
2.4	Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer	5
2.5	Implementering	5
2.6	Udvikling og fremtidsplaner	6
3	Specialets hovedfunktionsniveau	7
3.1	Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet	7
3.2	Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet	7
3.3	Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet	7
4	Specialets regionsfunktionsniveau	9
4.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	9
4.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet	9
4.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet	9
4.4	Formaliseret samarbejde	10
4.5	Udefunktioner	11
4.6	Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet	11
5	Specialets højtspecialiserede niveau	12
5.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	12
5.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet	12
5.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet	12
5.4	Formaliseret samarbejde	14
5.5	Udefunktioner	14
5.6	Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet	14

2 Generelle overvejelser i forhold til specialet

2.1 Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger

Vejledning:

Der efterspørges en kort redegørelse for, hvordan specialevejledningen, på tværs af hovedfunktionsniveau, regions- og højtspécialiseret niveau, er implementeret i regionen/på det private sygehus, herunder eventuelle udfordringer (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt til varetagelse af specialfunktioner i specialet)

Besvarelse:

I Region Midtjylland er det organiseret sådan, at de *højtspécialiserede funktioner* som udgangspunkt varetages på Aarhus Universitetshospital.

Regionsfunktioner varetages som udgangspunkt alle på Aarhus Universitetshospital og er herudover fordelt ud på de øvrige hospitaler i regionen ud fra forskellige hensyn (se punkt 4.2). Der er dog i klinisk immunologi udelukkende regionsfunktioner på Aarhus Universitetshospital.

Aarhus Universitetshospital, Skejby er eneste hospital i Region Midtjylland med en klinisk immunologisk afdeling. Der er dog klinisk immunologiske funktioner i varierende omfang på flere matrikler.

Der er i Region Midtjylland 8 matrikler med klinisk immunologisk funktion:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Aarhus Universitetshospital, Skejby
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Silkeborg
- Regionshospitalet Viborg
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Holstebro

Driftsansvaret for funktionerne på regionshospitalerne er placeret under den biokemiske afdelingsledelse på den hospitalsenhed, matriklen hører til. Produktionsansvaret og det faglige ansvar er placeret under Klinisk Immunologisk Afdeling på Aarhus Universitetshospital, Skejby.

På de fleste af hospitalerne er der tale om blodbanksfunktioner, hvis karakter er afstemt med det enkelte hospitals behov.

Regionshospitalet Randers varetager donortapning og blodprøvetagning ved Grenaa Sundhedshus.

Der foregår endvidere donortapning i en mobiltappeenhed i særligt den vestlige del af regionen.

De højtspécialiserede funktioner inden for specialet varetages i henhold til den gældende specialevejledning udelukkende på Aarhus Universitetshospital, Skejby.

Regionsfunktioner inden for klinisk immunologi varetages i dag på Aarhus Universitetshospital, Skejby, og har indtil den 1. januar 2016 været varetaget i formaliserede samarbejder med Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital på regionshospitalerne Viborg og Holstebro.

De tildelte regionsfunktioner og højtspecialiserede funktioner inden for klinisk immunologi er implementeret i overensstemmelse med den gældende specialevejledning.

2.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan organiseringen af akutområdet overordnet opfylder anbefalinger og krav i denne specialevejledning

Besvarelse:

Region Midtjylland har fem akuthospitaler som oplistet nedenfor.

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Viborg

På Regionshospitalet Silkeborg modtages akutte visiterede intern medicinske patienter kl. 8-17 på hverdage. Endvidere modtager Regionshospitalet Silkeborg – som led i et forskningsprojekt - døgnnet rundt kendte, kroniske patienter med akut forværring af deres kroniske sygdom.

For mere uddybende beskrivelse af organiseringen af akutområdet i Region Midtjylland henvises til overliggenotatet.

Der er på alle hospitaler med akutafdeling de nødvendige faglige kompetencer til stede for en optimal udredning og behandling. Dette gælder også inden for specialet klinisk immunologi.

Der er endvidere et fælles regionalt speciallægevagthold alle ugens syv dage, som kan give transfusionsmedicinsk vejledning.

2.3 Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusematrikler

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan patientforløb organiseres på tværs af funktionsniveauer, herunder organiseringen af behandling på tværs af sygehusematrikler i regionen.

Besvarelse:

Hospitalerne i Region Midtjylland har generelt et tæt og velfungerende samarbejde om patientforløb, der går på tværs af funktionsniveauer og/eller patientforløb, hvor behandlingen går på tværs af sygehusematrikler i regionen. I tilfælde, hvor den videre del af et patientforløb skal foregå på et højere specialiseringsniveau, end det enkelte hospital selv varetager, henvises patienten til et hospital, der varetager funktionen på det rette specialiseringsniveau.

Samarbejdet på tværs af hospitalerne i Region Midtjylland understøttes af blandt andet fælles visitationsretningslinjer samt eventuelt konferencer (fx video- eller MDT-konferencer) til afklaring af patienter med kompliceret sygdomsbillede og beslutning om viderehenvisning af patienter til højere specialiseringsniveau.

Der er således en samarbejdskultur, hvor de aftaler, der er indgået typisk om store eller komplicerede sygdomsgrupper, lægger grunden til løbende samarbejde og dialog om øvrige patientgrupper.

Der etableres et regionalt ”driftsråd” for klinisk biokemi i Region Midtjylland. Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, Skejby er repræsenteret i dette driftsråd for at sikre at de klinisk immunologiske funktioner, som varetages under driftsansvar af de lokale biokemiske afdelingsledelser, på regionshospitalerne, udføres i overensstemmelse med gældende retningslinjer og med god faglig kvalitet.

2.4 Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer

Vejledning:

Der efterspørges beskrivelse af, hvordan samarbejdet med andre relevante specialer er sikret/sikres fremadrettet med særligt fokus på specialer på forskellige matrikler

Besvarelse:

Klinisk immunologi har stor berøringsflade til mange specialer.

Særligt kirurgi, hæmatologi, kardiologi og nefrologi kan have behov for klinisk immunologiske funktioner eller immunologisk vejledning.

De klinisk immunologiske funktioner er organiseret på sådan vis, at det inden for de nævnte specialer er muligt at modtage den nødvendige klinisk immunologiske støtte.

I forhold til varetagelsen af de klinisk immunologiske funktioner på regionshospitalerne har Klinisk Immunologisk Afdeling Aarhus Universitetshospital, Skejby et omfattende og velfungerende samarbejde med de klinisk biokemiske afdelinger.

Aarhus Universitetshospital er transplantationscenter for transplantation med nyrer fra både levende og afdøde donorer samt transplantation med hjerter, og døgndækkende rådgivning fra Klinisk Immunologisk Afdeling er afgørende for, at transplantationsprogrammerne kan fungere. Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital yder rådgivning og forestår udredning for Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Syddanmark, samt i forhold til transplantationer fra levende donorer i Region Sjælland.

Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital samarbejder foruden Region Midtjylland også med hæmatologiske afdelinger i Region Nordjylland og Region Syddanmark, idet udredning og søgning efter ubeslægtet stamcelledonor foretages her. Søgningen efter ubeslægtet donor kræver specialviden, IT-tenologi og et betydeligt internationalt samarbejde. Speciallæger fra afdelingen indgår i arbejdsgrupper med speciallæger fra andre klinisk immunologiske afdelinger og hæmatologiske afdelinger på nationalt plan.

2.5 Implementering

Vejledning:

Der efterspørges en detaljeret plan for implementering af de specialfunktioner i specialeansøgningen, som ikke aktuelt varetages, men som ønskes varetaget, herunder en præcis angivelse af tidshorisont (måned/år).

Besvarelse:

Der ansøges kun om regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner til Aarhus Universitetshospital, Skejby. Der er helt overvejende tale om funktioner, der allerede varetages i dag. Dog skal følgende bemærkes:

Den højt specialiserede funktion *Plasmaferesebehandling af patienter inden transplantation ved ABO uforlidelighed eller HLA antistoffer* varetages ikke aktuelt på Klinisk Immunologisk Afdeling, men der eksisterer allerede et veletableret ambulatorium til plasmaferesebehandling på Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, hvor der rutinemæssigt foretages plasmaferesebehandling af øvrige patientgrupper. Derudover varetager Klinisk Immunologisk Afdeling monitorering af effekten af behandlingen, hvorfor en implementering af funktionen kan foregå umiddelbart.

Regionsfunktionen *Tolkning og rådgivning vedrørende in vivo aktivitet af terapeutiske antistoffer/fusionsproteiner samt aktivitet af patientantistoffer rettet mod denne gruppe lægemidler i forhold til komponenter i og samspil mellem komponenter i det medfødte og erhvervede immunforsvar* er en ny funktion i specialeplanen, og afdelingen varetager allerede i dag funktionen, der således kan implementeres umiddelbart.

2.6 Udvikling og fremtidsplaner

Vejledning:

Der efterspørges overvejelser over den fremadrettede udvikling af specialet i regionen/på privathospitalet med fokus på organisatoriske overvejelser, planer om nybyggeri, faglige satsningsområder og lign.

Besvarelse:

Extracorporal PhotoChemotherapy (ECP) er en veletableret behandling i Klinisk Immunologisk Afdeling af autoimmune tilstande. Udviklingen går mod anvendelse også i behandling af transplantationsrelaterede komplikationer, og Klinisk Immunologisk Afdeling har initieret et samarbejde med de kliniske afdelinger, der har ansvaret for hæmatopoietisk stamcelle- og hjertetransplantation i Region Midtjylland, om behandling ved henholdsvis GvH og (cellulær) rejektion.

Med samling af Aarhus Universitetshospital i Skejby arbejdes der på etablering af GMP faciliteter til udvikling af Advanced Therapeutic Medical Products (ATMP), hvorved Klinisk Immunologisk Afdeling vil være i stand til at bidrage til implementering af behandling med cellulære produkter i tæt samarbejde med øvrige specialer. Fagligt har Aarhus Universitetshospital, Skejby et tæt nationalt og internationalt samarbejde og speciallæger herfra er ligeledes aktive i nationale og internationale organisatoriske og faglige arbejdsgrupper og udvalg.

3 Specialets hovedfunktionsniveau

NB! Der skal ikke ansøges om varetagelse af hovedfunktioner indenfor specialet, men varetagelsen af hovedfunktionsniveauet ønskes beskrevet nedenfor.

3.1 Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges bl.a. en beskrivelse af varetagelsen af hovedfunktionsniveauet i specialet, herunder på hvilke sygehusmatrikler hovedfunktionerne varetages.

Besvarelse:

Følgende matrikler i Region Midtjylland varetager - i varierende omfang – hovedfunktioner inden for klinisk immunologi:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Aarhus Universitetshospital, Skejby
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Silkeborg
- Regionshospitalet Viborg
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Holstebro

Blodbanksvirksomheden på regionshospitalet er tilpasset matriklens kliniske behov.

I Grenaa Sundhedshus er der donortapning i relation til klinisk immunologi varetaget fra Regionshospitalet Randers.

Der foregår endvidere donortapning i en mobiltappeenhed i særligt den vestlige del af regionen.

3.2 Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Beskrivelsen bør tage udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger i specialevejledningen.

Alle hospitaler, som varetager klinisk immunologiske hovedfunktioner, råder over den nødvendige ekspertise inden for specialet samt specielt uddannet personale i øvrigt, nødvendige faciliteter og tilstrækkeligt aktivitetsniveau for den enkelte opgave.

3.3 Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger, kan de anføres her.

4 Specialets regionsfunktionsniveau

4.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan regionsfunktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning tildelt regionsfunktioner inden for klinisk immunologi på følgende matrikler i Region Midtjylland:

- Aarhus Universitetshospital, Skejby
- Regionshospitalet Viborg
- Regionshospitalet Herning

De tildelte regionsfunktioner er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

4.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af regionsfunktionerne, herunder på hvilke sygehusmatrikler regionsfunktionerne ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af regionsfunktionerne.

Besvarelse:

Det generelle princip for placering af regionsfunktioner i Region Midtjylland er, at funktionerne fordeles ud fra en konkret afvejning af nedenstående hensyn:

- At opfylde Sundhedsstyrelsens krav til varetagelse af funktionerne, herunder sikre en tilstrækkelig volumen til at opretholde en høj kvalitet.
- At tilrettelægge hensigtsmæssige patientforløb og understøtte Region Midtjyllands akutplan samt bæredygtigheden af det enkelte akuthospital.
- At sikre Aarhus Universitetshospital også fremover udgør rammen om den specialiserede virksomhed og understøttes heri ved varetagelse af så mange regionsfunktioner som muligt.

Som nævnt ansøges der alene om, at Aarhus Universitetshospital fremadrettet varetager alle regionsfunktioner inden for klinisk immunologi.

4.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af regionsfunktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage regionsfunktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Skejby

Blodbankvirksomheden er samlet i Blodcenter Midt med fælles § 6-ansvar og fra 1. januar 2016 centraliseret blodkomponentfremstilling og –frigivelse. Tolkning og rådgivning i forbindelse med immunhæmatologiske undersøgelser og transfusionsmedicinsk rådgivning i forlængelse af hæmostaseundersøgelser varetages døgndækket af speciallæger i klinisk immunologi.

Celle- og vævsbankvirksomhed drives under fælles kvalitetsstyringssystem med Blodcenteret og den § 4-ansvarlige er speciallæge i klinisk immunologi

Transplantationsmedicin varetages for solide organer og hæmatopoietiske stamceller. Vævstypelaboratoriet er akkrediteret under European Federation of Immunogenetics og udfører transplantationsimmunologiske undersøgelser for Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Syddanmark. For levende donortransplantationer varetages funktionen ligeledes for Region Sjælland. Funktionerne varetages døgndækket ved vagthold på speciallægeniveau.

Immunologisk diagnostik udføres for Region Midtjylland for alle funktioner, undtaget granulocyttyper og –antistoffer. Funktionerne varetages under ansvar af speciallæger i klinisk immunologi.

Der er i Klinisk Immunologisk Afdeling ansat 6 speciallæger i klinisk immunologi: 3 overlæger og 3 afdelingslæger. Alle regions- og højtspecialiserede funktioner dækkes af mindst 2, oftest 3 speciallæger, dog varetages henholdsvis § 6-ansvaret på blodbanksområdet og § 4-ansvaret på celle- og vævsområdet af én overlæge for hvert område.

4.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav” tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der er etableret et regionalt blodcenter med fælles § 6-ansvar i henhold til Blodforsyningsloven og tilhørende regional samarbejdsaftale for produktion af blodkomponenter og aftaler om udførelse af hæmatologiske og hæmostase-undersøgelser.

Sundhedsstyrelsen er parallelt hermed ansøgt om fælles § 4-ansvar i henhold til Vævsloven for celle- og vævsbankvirksomhed under Blod- og Vævscenterets kvalitetsstyringsystem.

Endelig varetages autoimmune analyser på Regionshospitalet Herning under supervision af speciallæge i Klinisk Immunologi fra Aarhus Universitetshospital, Skejby under en formaliseret samarbejdsaftale.

4.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

Der søges ikke om udefunktioner inden for klinisk immunologi.

4.6 Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte regionsfunktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse:

Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital har omfattende forsknings- og udviklingsaktivitet på alle områder med regionsfunktioner. Afdelingen indgår i internationalt forskningssamarbejde på det immundiagnostiske og transplantationsimmunologiske område. Endelig er der indsendt ansøgning om JACIE-akkreditering af den del af celle- og vævsbankvirksomheden, der vedrører hæatopietiske stamceller.

5 Specialets højtspecialiserede niveau

5.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan højtspecialiserede funktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning tildelt højtspecialiserede funktioner på Aarhus Universitetshospital, Skejby.

De tildelte højtspecialiserede funktioner er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

5.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af de højtspecialiserede funktioner, herunder på hvilke sygehusmatrikler højtspecialiserede funktioner ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af de højtspecialiserede funktioner.

Besvarelse:

Som udgangspunkt varetages alle de ansøgte højtspecialiserede funktioner af Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Særligt skal dog bemærkes følgende: MRD diagnostik udføres ikke i Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, men varetages af Hæmodiagnostisk Laboratorium under Hæmatologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

High-resolution vævstypebestemmelser udføres i praktisk samarbejde med Molekylær Medicinsk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, der foretager DNA-sekventeringen. Tolkning og klinisk rådgivning foretages i Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital på speciallægeniveau og under akkreditering af European Federation of Immunogenetics. Plasmaferesebehandling før ABO- eller HLA-inkompatibel transplantation udføres praktisk af Nyremedicinsk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, mens monitorering af antistof-niveauerne udføres i Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

5.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af højtspecialiserede funktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage højtspecialiserede funktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusematrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Skejby:

Fremstilling af blodkomponenter til udskiftningstransfusion foregår under Blodcenterets § 6-tilladelse og under døgndækket rådgivning ved speciallæger i klinisk immunologi.

Donorsøgning i forbindelse med hæmatopoietisk stamcelletransplantation foregår i regi af Det Danske Knoglemarvsdonorregister, som hører under Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Søgning foregår under ansvar af speciallæger i klinisk immunologi. Foregår i tæt nationalt og internationalt samarbejde og i henhold til internationale anbefalinger. Der arbejdes hen mod en WMDA-akkreditering.

Transplantationsimmunologiske undersøgelser før organ- eller stamcelletransplantation udføres under døgndækket rådgivning ved speciallæger i klinisk immunologi.

Transplantationsimmunologiske undersøgelser ved mistanke om akutte afstødninger af transplanterede hjerner, lunger eller nyrer varetages under rådgivning fra speciallæger i klinisk immunologi. De nævnte undersøgelser er alle akkrediterede under European Federation of Immunogenetics

High-resolution vævstypebestemmelser udføres i praktisk samarbejde med Molekylær Medicinsk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, der foretager DNA-sekventeringen. Tolkning og klinisk rådgivning foretages i Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital på speciallægeniveau og under akkreditering af European Federation of Immunogenetics.

Kimærismeundersøgelser efter hæmatopoietisk stamcelletransplantation udføres fænotypisk for beskrivelse af erytrocytkimærisme.

Donorundersøgelser og forbehandling før stamcelleopsamling udføres i samarbejde med Hæmatologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Cytafereserne og efterfølgende procedurer med henblik på frigivelse til klinisk anvendelse udføres i Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.. Der er indsendt ansøgning til JACIE akkreditering af denne funktion.

Plasmaferesebehandling før ABO- eller HLA-inkompatibel transplantation udføres praktisk af Nyremedicinsk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, mens monitorering af antistof-niveauerne udføres i Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

Vurdering af transplantationschance og risikostratificering i forbindelse med opskrivning på venteliste i Scandiatransplant udføres af speciallæger i klinisk immunologi på basis af transplantationsimmunologiske undersøgelser, der er akkrediteret under European Federation of Immunogenetics. Særlig immunologisk risikostratificering af de bredt immuniserede patienter, samt opskrivning på opprioriterede fælles ventelister i Scandiatransplant (STAMP) varetages ligeledes af speciallæger i klinisk immunologi. Vurderingerne foregår i tæt samarbejde med de klinisk transplanterende afdelinger, hvor speciallæger i klinisk immunologi deltager i transplantationskonferencer og som medlem af transplantationsteamet under Nyremedicinsk Afdeling.

5.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehuse/matrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehuse/matrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation "Specialeplanlægning – begreber, principper og krav" tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der søges ikke om højtspécialiserede funktioner varetaget i formaliseret samarbejde inden for klinisk immunologi.

5.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

Der er ikke udefunktioner inden for klinisk immunologi på det højtspécialiserede område.

5.6 Andre oplysninger vedr. højtspécialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte højtspécialiserede funktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse:

Klinisk Immunologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital har omfattende forsknings- og udviklingsaktivitet på alle områder med højtspécialiserede funktioner. Afdelingen indgår i internationalt forskningssamarbejde på det immundiagnostiske og transplantationsimmunologiske område. Endelig er der indsendt ansøgning om JACIE-akkreditering af donorundersøgelse og forbehandling af donorer samt cytaferese af raske donorer inkl. efterfølgende procedurer for frigivelse af produkter. Indenfor donorsøgning og transplantationsimmunologi deltager speciallæger i organisatoriske, faglige og kvalitetsmæssige internationale samarbejder.

Afdelingens speciallæger er bl.a. repræsenteret i/deltager i/samarbejder med:

- Sundhedsstyrelsens Transfusionsmedicinske Råd
- Bestyrelsen for Dansk selskab for Klinisk Immunologi
- Bestyrelsen for Dansk Transplantations Selskab
- Nyre-pancreastransplantationsprogrammet på Rikshospitalet Oslo

- Nyre-pancreastransplantationsprogrammet Rigshospitalet København
- Scandiatransplant
- Tissue Typers' group under Scandiatransplant
- EFI accreditation committee og som inspectors under programmet
- Group of European Middle-sized registries
- WMDA inspector
- WMDA accreditation committee
- WMDA working group for registries/education day
- GTS working Group, EDQM Council of Europe
- National HDT gruppe under Dansk Hæmatologisk Selskab
- Transplantationsudvalg og TMS udvalg under Dansk Selskab for Klinisk Immunologi

Der er på Klinisk Immunologisk Afdeling tilknyttet 5 ph.d.-studerende og 3 forskningsårsstuderende.